

WAT KUN JE ALS AUTEUR OF MUZIKANT NOU EIGENLIJK VERDIENEN?



Iedereen die eigen muziek uitbrengt weet dat je er uiteindelijk geld mee kunt verdienen. De kassa kan gaan rinkelen als je muziek gestreamd, gedraaid, gespeeld of old school verkocht wordt. Je hebt dan te maken met auteursrechten, mechanische rechten en naburige rechten. Bij Musicmaker merken we dat voor veel muzikanten juist die rechten nog altijd een mysterie blijven. Want wat kun je als componist of tekstschrijver nou eigenlijk verdienen? Wij zetten het voor je op een rij! Zodat de bedragen op jouw bankrekening (hopelijk) snel naar ongekende hoogtes stijgen!

Tekst: Wiebe Vos

In Nederland en België zijn er zes belangrijke rechtenorganisaties die zorgen dat jij netjes uitbetaald krijgt wanneer je muziek gebruikt wordt, waar dan ook. Dat kan een radio- of tv-uitzending zijn, op een podium of festival of in een café, muziek in reclame en film, en natuurlijk ook de streaming services.

Nederland en België

Er zijn natuurlijk verschillen tussen de werkwijzen van de organisaties in Nederland en België. Daarom behandelen we ze in dit artikel los van elkaar: Buma/Stemra, Sena en Norma in Nederland; Sabam, PlayRight en Simim in België. Dat componisten, tekstschrijvers en uitgevers een vergoeding krijgen voor auteursrechten wordt verzorgd door Buma/Stemra en Sabam. De uitbetalingen voor naburige rechthebbenden (zoals muzikanten, producers en mastereigenaren) worden geregeld door Sena, Norma, PlayRight en Simim. Zo is er voor iedere muzikant of muziekmaker wel een organisatie die je helpt om je geld te innen!

Buma/Stemra

Stel je voor, je hebt met je band net een single uitgebracht met een eigen nummer. Het gaat lekker en de song heeft al aardig wat aandacht getrokken bij de grote Nederlandse radiozenders. Je hebt recht op de volgende uitbetaling als een nummer dat jij geschreven hebt en minimaal drie minuten lang is, wordt uitgezonden op radio of tv.

De componisten-tekstschrijvers-uitgevers ontvangen per draaibeurt de volgende auteursrechtgelden:

BUMA/STEMRA radio/tv te ontvangen:	
Radio 538: voor 180 seconden x € 0,053 p/s:	€ 9,54
Radio 3FM: 180 seconden x € 0,048	p/s: € 8,64
Q Music: 180 seconden x € 0,043 p/s:	€ 7,74
RTL 4: 180 seconden x € 0,485 p/s:	€ 87,30

Het verschil in de bedragen per radio- of tv-zender wordt veroorzaakt door een uiteenlopend aantal luisteraars en kijkers. Deze opbrengsten worden in een onderlinge verhouding tussen componisten-tekstschrijvers-uitgevers verdeeld. Je kunt de Buma

Songtracker app downloaden om te checken hoe vaak je song gespeeld is en op welke zender.

Maar ook als je je eigen nummers live uitvoert, of als anderen jouw song spelen in Buma/Stemra auteursrechtengelden voor jou. Bij een live-uitvoering (podium, festival) wordt je vergoeding berekend op basis van een percentage van de recette. De organisator betaalt altijd 7 procent van de recette aan de auteursrechtenorganisatie.

Je hebt recht op de volgende uitbetaling als je op een podium of festival optreedt met je eigen repertoire:

- Recettebedrag € 5.000
- Voor dit optreden is € 5.000 x 7% = € 350, - voor de rechthebbenden beschikbaar. Stel op een avond worden er 20 eigen nummers gespeeld; dan wordt per song 350/20 = € 17,50 uitbetaald door Buma.

Dan moet de setlijst natuurlijk wel bekend zijn bij Buma. Je kunt je setlijsten indienen met de app 'Buma Setlijsten'. In slechts een paar stappen kun jij er dan voor zorgen dat je harde werk op het podium beloond wordt!

Stemra

En dan is er nog Stemra, dat het mechanische recht beheert en toestemming geeft voor het verveelvoudigen van muziek. Dit houdt in dat jij een vergoeding krijgt als je je muziek verkoopt via cd's, lp's, dvd's en andere media. Natuurlijk weten we dat dit in het huidige muzieklandschap veel minder vaak gebeurt dan vroeger, maar we zetten de feiten even voor je op een rijtje! Stemra vergoedt altijd op basis van oplage tenzij je je muziek uitbrengt bij een grote platenmaatschappij. In dat geval rekenen ze op basis van het aantal verkochte stuks.

Stel dat je een cd uitbrengt in eigen beheer. De oplage is 1000 stuks. Alle stukken heb je zelf geschreven. Je ontvangt dan het volgende:

STEMRA audio-cd, 18 songs - winkelprijs € 17,-	
Label/opdrachtgever betaalt (volgens tarief):	€ 1,18 per exemplaar x 1000 =
Administratiekosten Stemra 25% =	€ 295
Stemra keert netto uit	€ 1180 - € 295 =
Dat is per track	€ 885. € 68

En dan zijn er natuurlijk nog de streams. Als je muziek gestreamd wordt op een van de grote streamingsservices, zoals Spotify of Apple Music, levert dat je eveneens auteursrechten op. Deze uitbe-



Auteursrechten en Naburige rechten

taling wordt zowel door Buma (3/4) als Stemra (1/4) verzorgd. Die uitbetaling is niet zomaar in een rekenstaatje te vatten, aangezien de maandelijkse opbrengst die Buma en Stemra ontvangen van de streamingdiensten verdeeld wordt over de rechthebbenden naar rato van het aantal streams. Op de site van Buma/Stemra vind je uitleg in tekst én video over hoe dit alles werkt. Neem daar vooral eens een kijkje. De

links naar de juiste pagina's vind je op Musicmaker.nl in de online extra's bij dit artikel.

Bron: bumastemra.nl

Sena

Tot nu toe hebben we het gehad over vergoedingen voor de auteurs, check! Maar hoe verdienen naburige rechthebbenden, zoals muzikanten (die niet zelf nummers

schrijven) en producers, geld met hun harde werk? In dit geval komt Sena om de hoek kijken. Zoals Buma/Stemra zich focust op de rechten van de bedenkers van muziek, doet Sena dit voor de uitvoerenden, de muzikanten.

Per liedje dat gespeeld wordt, gaat bij Sena 50% van de vergoeding naar de muzikanten en de andere helft naar de producent. De 50% die naar de muzikanten gaat,

wordt vervolgens verdeeld op basis van een puntensysteem. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de hoofdartiest en sessiemuzikanten. De hoofdartiest is de vaste bezetting van de band; de sessiemuzikanten zijn eenmalig gevraagd om een track te voorzien van een aanvullende partij. Hoe meer punten, hoe meer geld! Wij raden iedere sessiemuzikant dan ook aan om vooral veel te bluffen. Ben jij de beste percussionist die er is? Mooi! Maar probeer vooral ook een keer de triangel uit!

Totale vergoeding om te verdelen: € 800 (bijvoorbeeld vanwege een flink aantal draaibeurtjes op de radio in Nederland). Aan producers 50% € 400,-, aan uitvoerenden 50% € 400,-. Stel dat er 4 bandleden zijn (hoofdartiest) en 2 sessiemuzikanten die op dat nummer hebben gespeeld, dan ziet de betaling er als volgt uit:

SENA
naburige rechthebbenden te ontvangen:

Hoofdartiest (band) 4x5 punten,	
sessiemuzikanten 2 punten,	
bij elkaar 22 punten;	
per punt € 400,- / 22 =	€ 18,18
• Zang 5 punten.....€ 90,90	
• Gitaar 5 punten.....€ 90,90	
• Bas 5 punten.....€ 90,90	
• Drums 5 punten.....€ 90,90	
Sessiemuzikanten: (2 instrumenten)	
• Percussie 1 punt.....€ 18,18	
• Synthesizer 1 punt.....€ 18,18	

Bron: sena.nl

Norma

Maar hoe werken naburige rechten als het gaat om werk wat gebruikt wordt in televisie-series- of programma's? In dat geval komt de organisatie Norma om de hoek kijken. Norma is verantwoordelijk voor de vergoedingen aan auteursrechthebbenden als hun muziek gebruikt wordt op televisie.

Wat als je muziek internationaal wordt gebruikt?

Hoe werkt het als je muziek gedraaid wordt in het buitenland? Buma/Stemra in Nederland en Sabam in België hebben overeenkomsten met auteursrechtorganisaties over de hele wereld. Dit betekent dus dat als jij een hit scoort in Engeland je altijd netjes uitbetaald zou moeten

OVER BUMA/STEMRA

Buma/Stemra fungeert al jaren als baken in de Nederlandse muziekindustrie. Deze auteursrechtenorganisatie voor muziekgebruik begeleidt componisten, tekstdschrijvers en uitgevers bij het uitoefenen van hun rechten. Met een eenmalige bijdrage van € 45,76 en een jaarlijkse contributie van € 63,55 kun je al lid worden bij Buma/Stemra.

In ruil daarvoor neemt Buma/Stemra de volledige administratie op zich en worden de vergoedingen per termijn uitbetaald. Met ruim 30.000 aangesloten componisten, tekstdschrijvers en uitgevers was Buma/Stemra verantwoordelijk voor het uitkeren van 223,1 miljoen euro aan rechtenopbrengsten in 2022. Niet niks dus!

Buma beheert het uitvoeringsrecht en incasseert vergoedingen voor alle publieke



uitvoeringen van muziek. Dit varieert van de megashows in Ahoy tot aan de optredens bij de Popronde. Ook als jouw muziek gebruikt wordt op bijvoorbeeld radio, televisie of in horecagelegenheden, of in films, of als achtergrond-

muziek in YouTube-video's, heb jij recht op een vergoeding van Buma.

Stemra, het kleine zusje van Buma, is verantwoordelijk voor het mechanisch recht. Zij zorgen ervoor dat je uitbetaald krijgt als je werk wordt verspreid door

middel van lp's, cd's, dvd's en andere media, inclusief streams. Ook als je muziek gebruikt wordt voor commerciële doeleinden, zoals een advertentie op tv of een jingle op de radio, heb jij recht op een uitbetaling van Stemra!

OVER SENA

Sena is de organisatie die zich in Nederland bezig houdt met de naburige rechten van de uitvoerenden. Dit houdt in dat Sena de belangen behartigt van artiesten en producenten door het innen en verdelen van vergoedingen voor het gebruik van muziekopnamen. Dit gebeurt onder meer bij het uitzenden van muziek op radio, in winkels, horeca, en bijvoorbeeld bij evenementen. Sena zorgt ervoor dat deze vergoedingen op een eerlijke manier verdeeld worden onder de



betrokken muzikanten en producenten. Naast het innen en verdelen van ver-

goedingen biedt Sena ook ondersteuning en advies aan haar leden op het

gebied van naburige rechten. Bij Sena kun je je gratis inschrijven.

Music Rights On Tour op Muzikantendag

MUSIC RIGHTS ON TOUR

Op zaterdag 27 mei is er weer een Muzikantendag in de Melkweg, Amsterdam, zie ook de informatie elders in deze editie. Daar zal ook het panel Music Rights On Tour plaatsvinden. Als

je dit artikel gelezen hebt resteren er ongetwijfeld nog veel vragen. Die kun je daar stellen! Music Rights On Tour is een samenwerkingsverband van Buma/Stemra, Sena en Norma.



norma



OVER NORMA

Norma is de organisatie die zich in Nederland bezig houdt met het incasseren en verdelen van de zogenoemde collectieve vergoedingen, zoals de vergoeding voor tv-uitzending en thuiskopie. Dit zodat rechthebbenden een eerlijke financiële vergoeding ont-

vangen voor het gebruik van hun werk in Nederland en buitenland. Een aantal vergoedingen worden rechtstreeks geïncasseerd bij de exploitanten; andere vergoedingen worden door anderen geïncasseerd namens Norma. Bron: Norma.nl

worden! Maar hoe werkt dat eigenlijk?

Stel je nieuwe single wordt gedraaid in een radio-uitzending van BBC Radio 1. Op dat moment maakt PRS – de auteursrechtenorganisatie van Groot-Brittannië – afspraken met de BBC over hoeveel er vergoed moet worden voor deze specifieke airplay. Als deze prijs is afgesproken, en het geld is geïncasseerd, maakt PRS dit over naar Buma/Stemra of Sabam.

Dit principe geldt niet alleen als je nummer gedraaid wordt op de Britse radio. Ook als je muziek gestreamd wordt in een Londense pub of als je een optreden hebt in Liverpool heb jij recht op een vergoeding. Hoeveel deze vergoeding precies is weten we niet aangezien dit afhankelijk is van de afspraken die in dit geval in Engeland gemaakt worden door de PRS.

Stel dat de PRS nou ongeveer hetzelfde uitbetaalt als Buma/Stemra, dan heb je recht op de volgende uitkering bij een nummer dat 10 keer gedraaid wordt op de radio: 10 x gedraaid worden op BBC Radio 1 = 180 seconden x € 0,053 p/s = 9,54 x 10 = € 95,40

Stel je nou eens voor dat dit nummer zich vervolgens als een lopend vuurtje verspreid over de hele wereld en zo 100 keer gedraaid wordt op diverse radiozenders uit respectievelijk Engeland, Amerika, Japan, Australië en Brazilië. Uitgaande van een vergelijkbaar tarief krijg je dan:



INTERNATIONAAL
100 keer gedraaid wordt op diverse radiozenders

te ontvangen:

Hoofdartist (band) 4x5 punten,	
100 x gedraaid worden op BBC Radio 1 (Engeland) = 180 seconden x € 0,053 p/s = 17,67 x 100 =	€ 1767
100 x gedraaid worden op KISS FM (USA) = 180 seconden x € 0,053 p/s = 21,04 x 100 =	€ 2104
100 x gedraaid worden op NHK R1 (Japan) = 180 seconden x € 0,053 p/s = 12,54 x 100 =	€ 1254
100 x gedraaid worden op Triple M (Australië) = 180 seconden x € 0,053 p/s = 9,54 x 100 =	€ 954
100 x gedraaid worden op WSC FM (Brazilië) = 180 seconden x € 0,053 p/s = 11,76 x 100 =	€ 1176

Je hebt een hit te pakken! En met deze hit heb je door vijfhonderd keer gedraaid te worden op wereldwijde radiostations – nogmaals uitgaande van een vergelijkbaar tarief – maar liefst € 7255 verdiend.

Buma/Stemra en Sabam hebben ook overeenkomsten met bijna alle landen over de vergoedingen voor streaming services. Op de site van Buma/Stemra vind je een wereldkaart en als je je muis op een land zet, zie je welke deals Buma/Stemra met dat land heeft. Word je gestreamd in Kazachstan dan heeft Buma voorzien in deals met betrekking tot gebruik van Youtube, TikTok, iTunes en Facebook/Insta. Daar dus maar vier deals. Maar in de Europese landen zijn er deals met maar liefst dertien streaming services!

België

De auteursrechten en naburige rechten worden in België op soortgelijke manier geïnd en uitgekeerd. Het goede nieuws is dat het in België niet moeilijker is om geld te verdienen met je muziek dan in Nederland. Maar er zijn zeker wel verschillen, en die worden hieronder uit de doeken gedaan!

OVER SABAM

Sabam is in het leven geroepen om componisten, tekstschrijvers en uitgevers te beschermen bij het uitoefenen van hun rechten. Om aanspraak te maken op betaling van je auteursrechten betaal je een eenmalige bijdrage van 75 euro en koop je daarnaast een aandeel in het bedrijf. Op deze manier verzekert je je ervan dat je inspraak hebt op de manier hoe de vereniging

gerund wordt. Met een gedeeltelijk aandeel van 31 euro kun je deelnemen aan de algemene ledenvergaderingen; met een volledig aandeel van 124 euro heb je het recht om te stemmen en daadwerkelijk beslissingen te maken in de beleidsvoering. Sabam keert jaarlijks rond de 20 miljoen euro uit aan de 45.714 aangesloten componisten, tekstschrijvers en uitgevers.



OVER PLAYRIGHT EN SIMIM

PlayRight is in 1974 is opgericht met het doel om een platform te creëren waarop de naburige rechten van muzikanten makkelijk geregeld kunnen worden. Als een van de belangrijkste spelers in de Belgische muziekwereld, is PlayRight verantwoordelijk voor het

innen en verdelen van vergoedingen op het moment dat een muzikant meewerkt aan de uitvoering van een werk. Simim doet exact hetzelfde, maar focust zich louter op de het vergoeden van naburige rechten van muziekproducenten.

Sabam

Sabam is net even wat minder duidelijk dan Buma/Stemra met betrekking tot het geldbedrag wat je exact per minuut bij een specifieke Belgische radiozender krijgt. Wel weten we dat het totale bedrag afhangt van de volgende punten:

- Het totaalbedrag aan auteursrechten dat de zender aan Sabam betaalt
- Het aantal werken waarover dat bedrag verdeeld moet worden
- Het aantal uitzendingen
- De duurtijd van de uitzending
- Het tijdstip van uitzending (overdag of 's avonds).

Daarnaast werkt Sabam met een puntensysteem waarmee bepaald wordt hoeveel geld er uitgekeerd wordt aan de rechthebbers. Sabam werkt met het volgende puntensysteem:

- Generiek of jingle: 1 punt
- Lichte Muziek: 3 punten
- Jazz: 5 punten
- Ernstige Muziek: 6,5 punten

We begrijpen dat dit puntensysteem voor veel lezers misschien nog wat vaag is. Een ding is zeker: zit je in een band, dan val je altijd onder de categorie Lichte Muziek van 3 punten!

Het bedrag dat uitgekeerd wordt naar auteursrechthebbers voor muziek die op televisie is gebruikt hangt af van de volgende punten:

- Het totaalbedrag aan auteursrechten dat de zender aan Sabam betaalt
- Het aantal werken waarover dat bedrag verdeeld moet worden
- Het aantal uitzendingen
- De duurtijd van de uitzending
- Het tijdstip van uitzending (overdag of 's avonds)
- Of je muziek in een audiovisueel werk wordt gebruikt en zo ja, welk type (fictiefilm, documentaire, reclamespot, etc.)
- Of het om voorgrond- of achtergrondmuziek gaat

Als je muziek gebruikt wordt op de Belgische televisie werkt Sabam met het volgende puntensysteem:

- Fictiefilm of documentaire: 5 punten
- Reportage, videoclip of reclamespot: 3 punten
- Visuele generiek: 1 punt

Als je muziek gestreamd wordt op een van de grote streaming services, zoals Spotify of Apple Music, levert dat je eveneens auteursrechten op. Deze uitbetaling wordt in België volledig verzorgd door Sabam. Een stream van een betalende gebruiker wordt anders geteld dan een stream van een gratis gebruiker die verplicht advertenties te zien krijgt. Net als bij Buma/Stemra kunnen we dus niet

precies zeggen hoeveel je uiteindelijk verdient met je auteursrechten aan streams. Maar zoals we inmiddels weten zijn de inkomsten uit streams natuurlijk niet de grootste vetpot als artiest. Dus maak je muziek in België? Overweeg dan vooral om een solocarrière te beginnen als radiovriendelijke jazzmuzikant!
Bron: sabam.be

PlayRight en Simim

De organisaties die zich ontfemen over naburige rechthebbers in België zijn PlayRight en Simim. PlayRight zorgt ervoor dat muzikanten voor hun uitvoeringsrechten betaald krijgen, Simim doet hetzelfde voor producers.

PlayRight maakt gebruik van twee categorieën waarmee ze bepalen hoeveel je uiteindelijk uitbetaald wordt voor je bijdrage:

- De eerste categorie (15 punten) is voor hoofdartisten (featured artists) en dirigenten/orkestleiders. Deze rol wordt toebedeeld aan de muzikant(en) of dirigent met een hoofdrol binnen die muzikale opname, en dit moet bewezen kunnen worden.

- De tweede categorie (5 punten) is voor sessiemuzikanten of muzikanten/zangers die geen hoofdartist zijn. Backingvocals kunnen hier bijvoorbeeld ook onder vallen. Per instrumentengroep (toetseninstrumenten, mechanische instrumenten, percussie, snaarinstrumenten, vocalen, gestemde percussie en blaasinstrumenten) kun je 5 punten krijgen tot een maximum van 15 punten.

Ook in België raden wij je dus vooral aan om ook een keertje wat backingvocals op te nemen of de tamboerijn erbij te pakken!
Bron: vi.be

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP MUSICMAKER.NL

- VIDEO** Buma/Stemra: Online van play tot pay
- VIDEO** Buma/Stemra: Jouw muziek in het buitenland
- VIDEO** Sena: Sena Naburige Rechten
- VIDEO** Sabam: Wat doet Sabam?
- VIDEO** Sabam: Hoe wordt het geld verdeeld?
- ARTIKEL** Extra's, zoals link naar wereldkaart met internationale muziekdeals en meer **Musicmaker.nl**

